

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo lista »Mir« v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 h od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXV.

Celovec, 14. januarja 1916.

Št. 2.

Črnagora pred odločitvijo.

Lovčen zavzet. — Berane zasedene. — Hrepenenje po posebnem miru v Črnigori.

Lovčen je zavzet! V tridnevnih hudih bojih je naša hrabra infanterija ob krasnem skupnem delovanju s težko artiljerijo in Nj. Vel. vojno mornarico premagala besen sovražnikov odpor in strašne težave zimskega kraškega ozemlja, ki so je, spenjajoče se kakor zid 1700 metrov visoko od morja, že leta pripravljali za obrambo. Šestindvajset topov, med temi dva 12 cm topova, dva 15 cm moderna možnarja in dva 24 cm možnarja, potem strelivo, puške, zaloge živil in oblek so plen. Del topov je nepoškodovan in se bo porabil zoper sovražnika.

Na severovzhodu Črnogore je bil vržen sovražnik, ki se je še 10. t. m. tik pred Beranami še enkrat upiral. Kraj sam in obvladujoče višine južozapadno od tega so v naši posesti. Le hitremu delovanju se je posrečilo, obvarovati goreči most čez Lim v Beranah, da ni bil popolnoma uničen. Pri Peči je bilo zopet 13 srbskih topov z velike streliva izkopenih. — To je poročilo našega generalnega štaba z dne 11. januarja.

Ker se je poročalo le o bojih na severu in vzhodu Črnogore, se na zavzetje Lovčena, od zadnjih dni ni mislilo. Le vojni poročevalec „Reichspost“ je pred par dnevi poročal, da se naša ofenziva v notranjost Črnogore nadaljuje. S kotorske strani in Hercegovine so naše čete pod vodstvom sijajnega vojskovodje generala Kövessa začele vojaško delovanje. Močna artiljerija je pripravljena in že nekaj dni deluje. Naša pehota torej ne ogroža samo severne in severovzhodne črnogorske meje, ampak pridobiva v boju korak za korakom dohod na Lovčen. Zima to akcijo le podpira, ker v polefnem času tu ni vode.

Zavzetje Lovčena v treh dneh je eden izmed najsijajnejših vojnih činov svetovne vojne, ki dokazuje, da so naše čete pod spretnim vodstvom sposobne izvršiti tudi najtežje, človek bi mislil, skoroda nemogoče čine. Na vzhodu so naši proti Beranam prodirajoči oddelki dosegli severno ležeče Bioče. Severno odtam na vzhodnem bregu Lima ni več sovražnika. Čete, ki morajo na višinah premagovati meter visok sneg, izborno delujejo. Ob Tari deluje artiljerija in se vršijo le manjše praske.

Boji za Črnogoro se vršijo torej še na vseh straneh, pa usoda Črnogore je z zavzetjem Lovčena zapečaten. Gre samo še za vprašanje: Kdaj? Vrh tega pa je za Črnogorce še blokada črnogorskega obrežja v Jadranskem morju huda. Naši podmorski čolni so skoraj popolnoma onemogočili dovoz živeža in streliva v Črnogoro. Zadnji čas je bilo v osmih dneh ob črnogorskem obrežju potopljenih šest parnikov in jadrnic s skupno 9000 tonami prostornosti. Črnogorska vlada se je obrnila v London in Rim s predlogom, da naj bodo vsi za črnogorska pristanišča namenjeni parniki oboroženi. Iz Cetinja poročajo, da je zadel neki italijanski parnik, ki je pripeljal iz Brindisija živila in 425 črnogorskih rekrutov iz Amerike, blizu Sv. Ivana Meduanskega na mino ter se takoj potopil. Dve osebi ste utonili.

Vsled tega obupnega položaja Črnigori pač ničesar drugega ne kaže, kakor skleniti s centralnima državama poseben mir, sicer bo delila usodo Srbije. Zdi se, da je v Črnigori, kjer se povprašujejo, zakaj se pravzaprav bojujejo proti Avstriji, razpoloženje za to. Še pred zavzetjem

Lovčena in Beran je v Črnigori je odstopilo celotno ministrstvo in je kralj poveril sestavo novega kabineta bivšemu črnogorskemu poslaniku Mijuškoviću. Odstop vsakega kabineta ima ali notranji ali zunanji vzrok. Črnagora je mala država, ki pa se v vojaškem oziru ne sme podcenjevati. Sedaj pa le prihaja na njo vrsta, da deli usodo Srbije. Res da se dolgo ustavlja, ker ima za brambo naravnost sijajno ugoden svet, toda počasi pa mora proti premoči in tako dobremu vojaštvu, kakor je avstrijsko, njena armada le omagati.

Iz Cetinja poročajo tudi že, da si nekateri novi ministri želijo, da naj sklene kralj poseben mir, ki bi ga po njihovem mnenju dovolili centralni državi sedaj pod mnogo ugodnejšimi pogoji kakor pozneje. V Cetinju so se menda vršile demonstracije pred kraljevsko palačo. Stranka za posebni mir je menda precej močna.

Ni torej izključeno, da hočejo Črnogorci skleniti poseben mir, ker tudi ni bilo nobenega oficialnega poročila, da bi se bila Črnagora pridružila londonski pogodbi, da ne bi hotela skleniti posebnega miru. Če se kralj Nikolaj ozre na sosedno, opustošeno Srbijo, potem ne bo več mnogo dvomil, kaj da mu je storiti. Izključeno pa seveda tudi ni, da vsa ta znamenja za posebni mir v Črnigori niso družega kakor resen pritisk na četverozevo, da Črnogore ne pusti na cedilu tako, kakor je prej Srbijo. Toda Črnagora se mora hitro odločiti, dokler je še čas. Saj od četverozeve nima ničesar več pričakovati. Vsaka pomoč bi prišla — prepozno.

Podlistek.

Božja pot Device Marije v Trnju pri Železni Rapli na Koroškem.

(Konec.)

Poklicali so ga v Celovec. Seboj je moral peljati kapelskega sodnika, pisarja, dva tržana in 10 faranov.

Dne 22. decembra 1787 ob 9. uri so bili že vsi zbrani v sobi tajnika Pauerja, s strahom pričakujoč, kaj vse pride.

Ta jim najprej prebere ukaze, katere so od vlade sprejeli, a jih niso izpolnili; nato vstane, se obrne proti župniku, ga psuje, mu preti in ga po krivičnem obdolžuje, kakor da bi bil on vzrok, da se podobe in oblačila niso odstranila. Tudi sodniku in župljanom očita krivoverstvo in nepokorščino do cesarja in konča z besedami: „Volja cesarja je, da se podoba Marije sleče; ali mu bode pokorni?“ Eden izmed faranov odgovori: „Zabraniti ne moremo, da se sleče, a privoliti tudi ne.“ „Cesar ne potrebuje vašega dovoljenja,“ se zadere komisar, „in ko pridete domov, morate takoj sleči Marijino podobo.“

Ker je pa bilo ravno pred Božičem, prosil je župnik, naj dovolijo vsaj to, da ostane podoba še čez praznike oblečena. V to je vladni komisar milostljivo, čeravno proti svoji vesti privolil, in določil sredo po novem letu za dan slačenja. Na Štefanovo je župnik ljudi v pridigi poučeval, da je njih dolžnost, da so cesarju pokorni. Ker cesar

hoče, da se podoba sleče, naj se vdajo v njegovo voljo. Vse zastonj, tudi to ni pomagalo. Ker je ljudstvo vedelo, da se bode v sredo slekla podoba, je sklenilo zbrati se pri cerkvi že na Novega leta dan, do srede varovati Marijino podobo in jo braniti s krvjo in mečem. Župnik to izve, in ker se boji, da bi imelo to slabe posledice, zapove cerkveniku, naj že na Silvestrov večer sleče Marijo in odstrani podobe. To se je zgodilo.

Na Novo leto pa, po božji službi, zopet napade ljudstvo župnika v župnišču in ga imenujejo „lažnika“, ker ni čakal s slačenjem do določenega dne. Od cerkvenika zahteva cerkvene ključ, ga žene v cerkev in ga prisili, da podobe razobesi in Marijin kip obleče.

Med tem je nekdo ljudem po krivičnem naznanil, da je slačenja Marije Device kriv neki kapelski pisar. Ljudje so to tem raje verjeli, ker je bil ta pisar brezveren človek in je že večkrat po gostilnah napadal in smešil katoliško vero. Štiri ženske grejo nad njega v njegovo sobo in ga hočejo zagrabit za roke. On se brani z nožem. Pa ženske ga vržejo na tla, ga za noge vlečejo po stopnicah in k Dev. Mariji, da bi jo zopet oblekel.

Župnik je videl, da s tako razburjenim ljudstvom ničesar ne opravi. Zato poroča znova v Celovec, da mu ni mogoče izvesti ukaza, in prosil, da naj občnemu miru in blagorju na ljubo prekličejo svoje naredbe.

A tega niso hoteli storiti. Nov ukaz iz Celovca zapove, da morajo cerkev zapreti, prepove vsaktero božjo službo in določi dan, na katerega

pride oborožena moč v Kaplo, da se s silo izvedejo dani ukazi. Dne 7. februarja 1787 pride plemenitaš Hausleib iz Celovca z 21 vojaki. Ljudstvo ga je že v ogromnem številu pričakovalo pri cerkvi v Trnju. Ko zagleda razburjeno množico, se ne upa k cerkvi, ampak pri sodnji preiskuje vzrok celega upora in da ukaz nekaterim po imenu mu naznanjenim upornikom. Tako mine ves predpoldan. Ljudstvo vidi, da ni niti komisarja niti vojakov k Dev. Mariji, zato gre k njemu v sobo in ga kleče prosi, da puste Marijo oblečeno. Komisar je odgovoril, da to ne bode mogoče. Če mu izročijo cerkvene ključ, se bode zato v Celovec potegoval in tudi posredoval, da se bo zopet opravljala v Trnju božja služba. Nato gre vse ljudstvo spredaj, on z vojaki za njim k Devici Mariji. V cerkvi veli moliti 7 očenašev in 7 čiščenamarij in vero, potem gre zopet iz cerkve, čaka, da jo vsi zapustijo in jo zaklene. Neradi sicer, a po dolgem besedovanju mu vendar izročijo ključ. Zopet so celo noč varovali cerkev, ker so se bali, da bi komisar zdaj, ko ima ključ, morda ponoči ne slekel Marije. Zjutraj po sv. maši pa je k največji nesreči nastal ogenj na oltarju. Ljudstvo, meneč, da ga je nalašč napravil komisar, ga kakor besno napade, ga pripravi v največjo smrtno nevarnost in mu odvzame ključ. Zastonj je poročal komisar o dogodku v Celovec, zastonj prosil za več vojakov; tudi s temi proti tolikim ljudem nič ni opravil. Tudi njega je ljudstvo užugalo. V nedeljo 10. febr. je moral vzeti odtod slovo, pa ljudstvo ga je peljalo na kraj Kaple, boječ se, da bi grede morebiti ne šel in slekel Marije. Potem je bil mir.

O ruski ofenzivi.

V novoletnih bojih so imeli Rusi pri svoji ofenzivi ob Besarabski meji in ob Stripi po zanesljivih cenitvah najmanj 50.000 mož izgub, pravi naše uradno poročilo. Začasno so tudi ustavili svoje napade, da so dobili ojačenja. Dne 7. jan. so začeli zopet napadati turkeštanski strelci v vzhodni Galiciji. Ob rani zori so severovzhodno od Bučača prodrli na ozkem delu fronte v naše zakope, pa so bili zopet vrženi ven. Ujetniki so pravili, da se jim je reklo: Velika ofenziva se začne, ki bo prodrla do Karpat. Nekateri močni oddelki so pod kritjem megle prodrli celo do naših baterij, pa so bili s protinapadom vrženi nazaj preko naših postojank.

Ob Besarabski meji je pripravil sovražnik svoje napade z artiljerijskim bobnečim streljanjem in sicer se je obračal zoper naše postojanke pri Toporovcah in vzhodno od Raranč. Toda sovražnik je bil na vseh krajih z velikimi izgubami odbit in je svoje napade ustavil. Le pri Toporovcah je izvršil še en napad, ki je bil tudi odbit. Poročilo z dne 11. t. m. pravi, da je sovražnik deloval le z artiljerijo in po hudi artiljerijski pripravi skuša zopet zaman z napadi proti ozemlju pri Toporovcah in Rarančah.

Italijansko bojišče.

Na italijanskem bojišču se vršijo artiljerijski boji. Italijani so obstreljevali severni del tolminskega območja, tudi pri Oslavju in v odseku Dobrdoške planote so se vršili precej hudi artiljerijski boji. Tudi na Tirolskem so pri Col di Lana in v odseku Vielgereuth topovski boji. V dolino Adiže je priletelo 11 laških letalcev, ki so na več krajih vrgli bombe, pa brezuspešno. Sicer je položaj neizpremenjen.

Francosko bojišče.

Južno od Hartmannsweilerkopfa na Hirzsteinu se je Nemcem 8. t. m. posrečilo, zavzeti nazaj neki 21. decembra izgubljeni jarek in pri tem 20 oficirjev in 1083 lovcev ujeti ter 15 strojnih pušk upleniti. Tudi v Šampanji so vzeli Francozom nekaj jarkov v dolgosti več sto metrov, ujeli pri tem 423 Francozov in zaplenili 5 strojnih pušk in 8 metačev min. Dve angleški letali sta bili sestreljeni.

Angleži zapustili Galipoli.

Že precej dolgo je, odkar so Angleži napovedali, da bodo opustili svoje postojanke ob Dardanelah; večji del svojih čet so po boju in porazu pri Ari Burnu res spravili na prevozne ladje, le pri Seddil Bahru so še pustili svoje čete. Dne 9. t. m. pa je prišla iz Carigrada brzozjavka, da so Angleži po hudem boju, v katerem so imeli velike izgube, Seddil Bahr popolnoma izpraznili in da niti eden ni ostal več tam. Poroča se tudi, da je bilo uplenjenih devet topov in velik tabor. Ena sovražna ladja s četami je bila potopljena. Vojni minister Enver Paša je razglasil ta dogodek. Razglas pravi, da velikanskega plena še ni bilo mogoče prešteti, in slavi turško armado, ki da je pognala v beg sovražnika, ki je skoro eno leto z vsemi pripomočki poizkušal, da bi bil Turke zadel v srce. V Carigradu vlada veliko veselje.

Angleško poročilo.

London, 9. januarja. General Monroe poroča: Izpraznjenje polotoka Galipoli se je uspešno

Ti dogodki so napravili tak utis na naše ljudstvo, da jih še dandanes pripovedujejo, le s tem razločkom, da pripisujejo celo slikovno vojsko le eni osebi in sicer nekemu ženeškemu "flegarju" (oskrbniku). Tega tudi obdolžuje pravljica, da je odsek Mariji levo roko. Na levi roki je imela Marija lep zlat prstan, flegar ga je vzel in dal svoji ženi. Pa na tisto je ona nagloma umrla. Zaradi tega je razjarjen najel nekega kovača, da Marijini podobi odseka ono roko. Ko to izvrši, se mu posušite obe roki, da še toliko ni mogel, da bi kruha v malho dejal, ki ga je beračil po kmetih. Tudi flegar ni ušel zasluženi kazni. Narodna pesem, ki je še sedaj znana, opeva tako-le:

Kaj si sventni flegar zmisli:
Marijo v Trnju ven potisne,
Marijo je v temnico djal,
vse table dol pobral.

Pa kar flegar Mariji želi,
ta se njemu prigodi:
Dol po štengah so ga vlekli,
skor' do nagega ga slekli.

Ena deklica najbolj srčna bila,
kar za vrat mu je skočila,
trdo ga je držala,
lase z glave pipala.

Dol do šterne so ga vlekli,
kmetom se že dosti zdi,
radi bi že videli,
da bi njim prišel v pesti.

Tam se Škopnik je prišiknil,
da bi ga iz rok jim zmiknil;
zato je rumen zlat dobil,
ker je njegov varuh bil.

Kmetje pa so si zmislili,
v cerkev mežnarja spodili,
da mora Marijo okinčati
in table nazaj pribijati.

* Ženek = Sonnek, grad pri Št. Lipšu, pod kateri sodnijski okraj je spadala Železna Kapla.

izvršilo. Vsi topovi in havbice so bile spravljene, razen 17 obrabljenih topov, ki so bili pred odhodom sestreljeni. Skupne izgube Angležev znašajo enega vojaka. Francozi niso imeli nobenih izgub.

Angleška ladja se je potopila.

London, 9. jan. Uradno se poroča: Bojna ladja „Edvard VII.“ je zadela na mino in so jo morali zavoljo razburkanega morja pustiti. Ladja se je hitro potopila. Izgub na človeškem življenju ni obžalovati, le dva moža sta poškodovana. Galipoli je bil popolnoma izpraznjen.

Angleška bojna ladja „Eduard VII.“ je bila velika bojna ladja iz leta 1903., je bila 129 m dolga, 23'8 m široka s 16.610 tonami prostornosti. Oborožena je bila s štirimi 30'5 cm, s štirimi 23'4 cm, z desetimi 15'2 cm, z dvanajst 7'6 cm in s petnajst 4'7 cm topovi, z dvema strojnima topoma in s štirimi cevmi za izstreljevanje torpedov. Posadka je štela 780 mož.

Major Tankosić.

Budimpešta, 10. jan. „Vilagh“ je dobil od svojega poročevalca iz Srbije brzozjavko, da se vrši vojaška preiskava, kje in kedaj da je padel duševni povzročitelj sarajevskega umora, major Tankosić, in kje da je bil pokopan. Preiskava je dolgo trajala. Njena nit je končno vodila k nekemu popu v Trstenik. Preiskovalna komisija se je podala v imenovani kraj in začelo se je zasliševanje. Zaslišana sta bila oba popa tistega kraja in več tamošnjih prebivalcev, ki so poznali majorja. Pri zaslišanju se je izvedelo, da major Tankosić ni umrl na bojišču. V neki bitki v severni Srbiji je bil hudo ranjen in so ga potem dolgo v neki bolnišnici v Trsteniku zdravili. Pop je pokazal zapisnik, v katerem so natančni podatki o pogrebu majorjevem. Ko so odprli krsto, so zaslišane priče izpovedale, da je mrtvec major Tankosić.

Političen pregled.

Kurz za madjarščino v Trstu.

Iz Trsta se nam poroča, da se po prizadevanju tržaškega namestnika barona Fries-Skene v kratkem začne pouk v madjarskem jeziku; priglašeni je že precejšnje število, večinoma uradniki. Od mnogih strani pa se izraža želja, da bi bil pouk v slovenščini in hrvaščini tudi zelo potreben, da bi mnogi dobili priložnost priučiti se tudi teh jezikov, ki so v Trstu navadni. Madjarski listi z velikim zadovoljstvom zabeležujejo dejstvo, da je baron Fries ustanovil madjarski kurz v Trstu ter prekujejo tej odlični politični osebi v Avstriji veliko bodočnost.

Vojni cilj Avstrije in nemški nacionalci.

Na dunajskem zborovanju nemškonacionalnega društva za Avstrijo dne 5. t. m. je rekel poslanec Mühlwerth: Vojni cilj Avstrije je v prvi vrsti notranjepolitičen: red in pomlajenje notranje uprave. Nemščina mora postati prometni, oziroma posredovalni jezik, kar ni samo v interesu nemških nacionalcev, ampak tudi v interesu države. Ko se državni zbor zopet snide, naj dobi poslovnik z nemškim poslovnim jezikom. Posl. Wolf je rekel, da je treba primerno urediti jezikovno vprašanje v zvezi s šolskim vprašanjem. Zelo važno je vprašanje o Poljakih.

Vojaška dolžnost na Angleškem.

Angleška spodnja zbornica je sprejela zakonski načrt o vojaški službeni dolžnosti. Minister Balfour je pri debati izjavil, da gre za nenavadno važno častno stvar. Predloga je največji udarec za svobodno življenje na Angleškem. Storili smo več, kakor bi mogli pričakovati prijatelji, sovražniki in narod. Zakonski načrt je bil potem sprejet

v prvem čitanju s 403 proti 105 glasovom. Rezultat glasovanja je bil pozdravljen z živahnim odobravanjem, ker je manjšina, obstoječa večidel iz irskih nacionalcev, manjša, kakor se je pričakovalo. V gornji zbornici je bila predloga sprejeta v drugem čitanju. Trije zastopniki delavske stranke v ministrstvu so odstopili, ker niso od organizacije dobili proste roke pri glasovanju. Delavska konferenca je namreč z 1.710.000 glasovi proti 934.000 sprejela predlog železničarjev, da se konferenca izreče proti vojaški službeni dolžnosti.

Izprememba v črnogorskem ministrstvu.

Uradno se poroča, da je kabinet generala Vukotića podal kralju prošnjo za odstop, ki jo je kralj sprejel. Sestavo novega kabineta je nato poveril Lazarju Mijuškoviću, bivšemu črnogorskemu poslaniku na Dunaju, ki je pred vojsko veljal v Črnigori in na Balkanu za pristaša Avstrije. Mijušković je prevzel tudi zunanje ministrstvo, Andrija Radović finance in javna dela, general Begović vojno, Vizo Popović notranje zadeve in Marko Radumović pravosodje in kulturo.

Aretacije na otoku Mitilene.

Iz Aten poročajo, da so Francozi aretirali 7. t. m. na otoku Mitilene avstrijskega in nemškega konzula, turškega muftija in 17 oseb grške narodnosti. Poslaniki centralnih držav so proti temu protestirali. Te aretacije kažejo, da hoče čveterozveza napraviti v Mitilenah svoje oporišče. Agence Havas poroča: V Solunu aretirani konzuli sovražnih držav so prispeli ne krovu neke vojne ladje v Toulon, kjer so na razpolago oblastim.

Ministrska posvetovanja v Romuniji.

Iz Bukarešte poročajo: Ministrski svet se je minoli teden ponovno posvetoval o položaju na Balkanu, zlasti tudi o dogodkih v Solunu ter o finančnem položaju v Romuniji.

Balkan postranska stvar.

London. „Daily Chronicle“ poroča po nekem ameriškem listu pogovor njegovega dopisnika z ruskim zunanjim ministrom Sazonovom. Sazonov da je imenoval balkansko vprašanje za postransko reč; boj se bo odločil v Belgiji in na Poljskem.

Francišek Povše †.

Pozno, šele iz ljubljanskih dnevnikov, smo izvedeli, da gospoda Frana Povšeta ni več med živimi. Še dan poprej je objavil „Slovenec“ uvodnik izpod njegovega peresa, naslednji dan pa je črno obrobil poročal o njegovi nenadni smrti. Še na dan smrti, 4. t. m., je bil zvečer v Kmetijski družbi, ob 6. uri zvečer se je še prav vesel poslovil od gospodov pri „Ljudski posojilnici“ in odšel proti domu. Okoli tri četrt na 7. uro zvečer gresta mimo Bahovčeve hiše gg. uradnik južne železnice Viktor Adamič in magistratni uradnik Ivan Završan. Povšeta vidita slonečega ob stopnicah na vogalu. S slabotnim glasom ju Povše pokliče: „Gospoda, meni je slabo!“ Gospoda sta vse potrebno ukrenila, pa g. poslanec je začel hropeti in z besedo „Jezus“ je zatisnil oči za vedno.

Njegovega pogreba dne 6. t. m. se je udeležila velikanska množica. Pred hišo kakor na pokopališču v Štepanjivasi je blagoslovil truplo prevzvišeni knez in škof dr. A. B. Jeglič. Ob grobu se je v imenu kluba kranjskih deželnih poslancev S. L. S., c. kr. kmetijske družbe in deželnega odbora v ginljivem govoru poslovil g. deželni odbornik, kanonik dr. Lampe. V imenu Hrvatsko-slovenskega kluba je govoril gosp. poslanec Jarc.

Francišek Povše se je rodil 1. januarja 1845 v Kresnicah nad Savo. V Ljubljani je dovršil gimnazijo in se podal na visoke šole proučevati narodno gospodarstvo. Z izvrstnim uspehom je dovršil svoje strokovne študije in se vrnil v domovino. Dobil je l. 1869. v Gorici službo strokovnega učitelja na tamošnji kmetijski šoli, pozneje je postal na isti šoli ravnatelj. Zaradi boleznij je šel pozneje v pokoj in se je vrnil na Kranjsko. Povše je na Kranjskem po vsem svojem prepričanju vstopil v krog katoliških in narodnih velmož in je bil od l. 1889. deželni in od l. 1891. državni poslanec. Bil je četrstoletja podpredsednik in zadnja leta predsednik c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, za katere razvoj si je pridobil neverljivega zasluga. Zadnja leta je bil načelnik „Ljudske posojilnice“. Za svoje izredne zasluge na gospodarskem polju je bil od cesarja odlikovan. Bil je komerčni svetnik, komtur in vitez Franc Jožefovega reda, vitez reda železne krone, imejitelj zlatega zaslužnega križca s krono in papeževga zaslužnega križca Pro ecclesia et Pontifice.

Spominjamo se ga, malega in čokatega moža s tako prikupljivo vnanostjo, ko je ob zadnjem katoliškem shodu v Ljubljani na kolodvoru pozdravil koroške Slovence. Govoril ni samo z jezikom, govorilo je pri njem tudi srce. Zato je bil kot govornik izredno priljubljen. Vsa njegova blagost in očetovska njegova skrb se je izlivala v besedo. Kakor je bil priljubljen kot govornik pri ljudstvu, tako je bil vsled svoje korenite narobrazbe v narodnem gospodarstvu čislán in spoštovan kot državni poslanec od vseh strank v parlamentu. Tudi v času najhujših narodnih nasprotstev so mu tudi nemški poslanci poverjevali v zbornici najvažnejše agrarne naloge. Bil je pravi voditelj vseh avstrijskih agrarcev v državnem zboru. Osebnega nasprotnika pa sploh ni imel ne doma na Slovenskem, ne na Dunaju. Njegovi kandidaturi za poljedelsko ministrstvo bi se vsled njegovega strokovnega znanja ne bili protivili niti nemški nacionalci, in v ministrstvu samem je uradništvo kar hrepenelo po Povšetu kot po svojem šefu. Zakaj v agrarnem ministrstvu so vladali tudi že možje, ki o poljedelstvu niso imeli pravih pojmov in s takimi šefi je imelo tudi uradništvo v dotičnem ministrstvu težave. Toda gosp. Povšetu v škodo agrarne stvari ni bilo usojeno, da bi bil postal prvi slovenski minister.

Povše je bil prava, zlata slovenska duša, ki so ga njegovi tovariši poslanci v pravem pomenu besede ljubili. Bil je tip tistih ljudskih zastopnikov, ki povedó, kar mislijo, pa kljub svoji odkritosrčnosti vsled svoje neumorne delavnosti mnogo dosežejo. Povše je bil avstrijskim kmetom velik dobrotnik. Z veliko hvaležnostjo se ga bodo spominjali vsi agrarni zastopniki in obžalovali njegovo izgubo. Pri tem pa je bil Povše odločno naroden mož, ki je z veliko svojo ljubeznijo objel ves slovenski narod in njegovo zastavo držal po konci vedno neomadeževano.

Kot katoličan je bil Povše otroško veren, izredno pobožen in iz srca udan sv. cerkvi in sv. očetu, od katerega je bil tudi odlikovan. Pogostoma je pristopal k mizi Gospodovi in je vsak dan zahajal k sv. maši. Pri tem pa je bil tako mnogostransko zaposlen, da se je bilo čuditi, kako more vse velike butare, ki so mu jih naložili, tako vestno nositi, vse tako korenito vršiti in pri tem še vsak dan toliko časa za svojo dušno skrb porabljeni.

Po svojem blagem značaju in neumorni delavnosti je bil podoben rajnemu poslancu Ignaciju Žitniku. Kdorkoli se je zatekel k njima, je bil uslišan, če je bilo le v njihju moči. Dva biserna značaja, ki se bodeta na političnem obzorju žareče svetila, dokler bo Bog čuval nad našim milim narodom in mu dajal zavetja, ki ga drugod zaman iščemo. Narod pa mu bo ohranil hvaležen spomin. Slava očetu Povšetu!

Tako izredno dobrodejna, bolečine tolažeča, poživljajoča vdrgnjenja s Fellerjevim rastlinskim esenčnim fluidom z zn.

nas delajo odporne proti vlagi, prepihu ter

proti prehlajenju

in odstranijo bolečine. 12 steklenic franko 6 kron, 24 steklenic franko 10 K 60 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško).

Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Dnevne vesti.

Bodoči župan v Celovcu. Sedanji podžupan bančni ravnatelj Rach je izvolitev za župana z ozirom na svoj stanovski poklic odklonil. Nato se je v zaupni seji mestnega sveta vršila poizkusna volitev, pri kateri je dobil glasove vseh navzočih občinskih svetnikov občinski svetnik baron pl. Wetzlar, ki si je izprosil gotov čas za pomislek. V kratkem je torej pričakovati, da

bo izvoljen za celovškega župana. Z njegovim imenovanjem se politični in gospodarski kurz v občinskem svetu celovškem menda ne bo prav nič izpremenil.

Odlikovanje. Dne 9. t. m. dop. je bila v neki rezervni bolnišnici v Celovcu pripeta velika srebrna hrabrostna svetinja g. kadetu A. Zdolšku, učitelju iz Gornjegrada na Štajerskem, za njegovo junaško in uspešno zadržanje pred sovražnikom. Pri tej priložnosti je imel g. nadštabni zdravnik dr. Müller krepak nagovor, v katerem je slavil junaštva naše armade in se spominjal junaških dejanj g. kadeta Zdolška na italijanskem bojišču.

Opoldansko zapiranje trgovin v Celovcu in Beljaku. V Beljaku že 12 let prostovoljno zapirajo trgovine eno uro opoldne. Vsled zmanjšanja delavnih moči je celovski trgovski gremij predlagal, da naj ostanejo trgovine poldrugo uro opoldne zaprte in sicer od polene do dveh ob delavnikih razen na tedenske tržne in druge tržne dni. Temu predlogu je c. kr. deželna vlada ugodila z uvedbo opoldanskega zapiranja v trgovski obrti in prodajalnah blaga produktivne obrti za mesto Celovec in sosedne kraje Št. Peter, Št. Rupert in Spodnjo Goričico ter mesto Beljak. Pričakuje se, da bo vsled pomanjkanja delavnih moči občinstvo ta ukrep, ki je bil storjen v sporazumu trgovcev in pomočnikov, ravnotako voljno sprejelo, kakor svoj čas uvedbo nedeljskega počitka.

Vrhovni poveljnik na Koroškem se je pisмено zahvalil trgovskemu ministru za njegove darove za koroško vojno oskrbo, ki znašajo z zadnjim darom 4000 K že vsoto 10.000 K.

Denarne pošiljatve na vojne ujetnike na Ruskem in v Italiji. Skupni centralni poizvedovalni urad Rdečega križa, (Ankunftsstelle für Kriegsgefangene, Abt. E, Wien, I. Bezirk, Graben No. 17) poroča, da je bila brzajavna pristojbina za denarne pošiljatve na naše vojne ujetnike na Ruskem vsled zvišanja izdatkov nevtralnega inozemstva za enkrat od 5 K na 7 K 50 v nastavljeni. Za pisemske denarne pošiljatve na naše vojne ujetnike v Italiji znaša pristojbina do 150 K 2 K, nad 150 K 4 K. Ker se pri brzajavnem nakazanju pridobi na času le par ur, je dati nakazilom pisemskim potom prednost, ker je bolj poceni. Tozadevna poštna nakazila z natančno naredbo predimka in priimka vojnega ujetnika, šarže, polka in stotnije ter kraja vojnega ujetništva je poslati na zgoraj imenovani urad.

Porotna sodišča. Cesarska odredba z dne 2. januarja 1916 določa, da se delovanja porotnih sodišč za celo državo ustavijo še zanaprej do konca 1. 1916., pooblašča pa vlado, da sme ukreniti, da smejo porotna sodišča tudi prej začeti svoje delovanje.

Važna odredba za rudarje. Notranje ministrtvo je sporazumno z ministrstvom za javna dela odobrilo načrt zavarovalnice proti nezgodam, da se razdelijo rudarji v nove razrede po nevarnosti pri izvrševanju svojega poklica.

Smrtna kosa. V Beljaku je umrl na praznik sv. Treh kraljev v bolnišnici Rdečega križa tretji celovski mestni zdravnik dr. Schenn. Pred izbruhom vojne je prebolel legar, ki ga je dobil na ženitovanjskem potovanju. Z bojišča se je potem vrnil ranjen na nogi. Odlikovan je bil s Signum laudis. Ko se je povrnil zopet na bojišče, se ga je vnovič lotil legar, ki mu je podlegel. Rajni je bil ljubezniv in vesten zdravnik.

Slovensko planinsko društvo. Slovensko planinsko društvo se nahaja v jako kritičnem položaju. Že drugo leto je izostal vsakršen dohodek iz oskrbe naših planinskih postojank in iz ostali so tudi redni dohodki, podpore itd. Vse delovanje se je omejilo na Kamniško Bistrico, kjer pa naše naprave ne zadostujejo za večji promet. Obstoj društva je odvisen od gmotnega uspeha, ker ima društvo za vzdrževanje in amortizacijo svojih postojank silno velike obveznosti. Le zvestoba članov in redno plačevanje članarine more rešiti društvo v tem težavnem položaju. Naša hrabra armada je zavrnila napad sovražnikov na naše krasne planine, dolžnost je vsakega posameznega slovenskega planinca, da z redno članarino in z blagodušnimi izrednimi prispevki pripomore vzdržati društvo in njegove naprave. Zlasti prosimo gospodo, ki je s članarino na dolgu, da jo blagovoli poravnati. Zaradi velikih obveznosti je brez dohodkov obstoj društva nemogoč. Odbor.

Položaj kranjske živinoreje. Kranjski deželni odbornik dr. Lampe je objavil v „Domoljubu“ stanje živinoreje na Kranjskem dne 1. decembra 1915. Deželni odbor je odredil natančno štetje goved in prašičev na Kranjskem. Goved se je naštel 246.993, t. j. za okroglo 20.000 več kakor 31. decembra 1910. Leto 1910. je padlo v dobo pomanjkanja krme, zato je bilo takrat število živine na Kranjskem padlo. Vendar pa kaže zvišanje števila živine, da je vneto delo za povzdigo živinoreje zadnjih let v deželi obrodilo svoj sad, ker le temu se je zahvaliti, da ni padlo število

kljub velikim dobavam na Kranjskem. Razmerje med posameznimi vrstami živine pa kaže, da je znatno padlo število pri volih, zvišalo pa se je stanje mlade živine, zlasti zavoljo prepevedanega klanja telet. Krave so ostale skoro v neizpremenjenem številu, pri bikih so splošno napredovali, čeravno se jih zadnji čas preveč pokolje, delavna živina pa je zelo padla. Vsled tega je deželni odbor prosil vojaško oblast, da se naj pri nadaljnjih dobavah voli sploh več ne jemljejo, da bo mogoče na vigréd obdelati polja. Deželna vlada je dala šteti zaloge sena, in uspeh tega štetja je zelo nepovoljen in kaže, da bo na Kranjskem v doglednem času popolnoma zmanjkalo krme. Naštelo se je samo 1.538.204 q sena. Dr. Lampe pa je izračunal, da bi za pravilno prehrano konj, goved in ovc potrebovali 5.990.080 q sena in 1.249.420 q slame. Sicer je deželni odbor naprosil vojaško oblast, naj dovažja krmo od drugod, pa bodo najbrž tudi druge dežele trpele na pomanjkanju krme. Prašičev so našeli 171.940, okoli 5000 manj ko l. 1910. V zadnjih letih se je prašičereja na Kranjskem glede števila in kakovosti plemena silno dvignila. Štetje pa kaže, da je zelo padlo število plemenitih svinj in mrjascev, katerih je trikrat manj kot preje. V kočevskem okraju je število mrjascev padlo celo od 253 na 28. Š krmo bo treba skrajno varčevati in seči po novih krmilih. — Kranjski deželni odbor je s te pojasnitvijo storil živinoreji veliko uslugo, ker le če se pravočasno zapazijo nevarnosti, ki pretijo, jih je mogoče vsaj deloma odstraniti s tem, da se vse potrebno po možnosti ukrene. Zato bi bilo v tem oziru treba tudi na Koroškem pojasniti. Vendar pa upamo, da pri nas pomanjkanje krme in delavne živine ne bo tako veliko, ker je vojaška oblast pri nas manj rekvirirala kakor na Kranjskem.

Oprostitev strojnikov in kurjačev za parne in motorne pluge od vojaške službe. C. in kr. vojno ministrtvo je na predlog c. kr. poljedelskega ministrtva v sporazumu s c. in kr. armadnim vrhovnim poveljstvom in obema domobranskima ministrtvoma z odlokom z dne 29. dec. l. 1911., št. 118400 odredilo, da se strojniki in kurjači za parne in motorne pluge po poklicu za nedoločen čas oprostijo: 1. tisti, ki so sedaj od vojaške službe že oproščeni ali imajo dopust, 2. tisti, ki so pri prebiranjih bili spoznani „za črnovojniško službo z orožjem sposobni“, pa še niso bili vpoklicani in konečno 3. tisti, ki bodo pri prihodnjih prebiranjih spoznani kot „za črnovojniško službo z orožjem sposobni.“ Prošnje za oprostitev za pod 1 in 2 imenovane morajo najslednje do 20. jan. 1916. za one pod 3 imenovane pa najkasneje 14 dni po prebiranju biti vložene pri političnih okrajnih oblastih. Na pozneje došle prošnje se ne bo oziralo. C. in kr. vojno in c. kr. ter kr. ogr. domobranksko ministrtvo so si pa pridržala, da dano podaljšanje vsak čas čisto ali deloma omejijo.

Kdo bo olomuški nadškof? V poučenih krogih na Dunaju se govori, da bo imenovan za olomuškega kneza in nadškofa praški kardinal baron pl. Skrbensky. V Prago naj bi prišel brnski šhof grof Huyn, za Brno pa se imenujejo trije kandidati, med njimi simpatični poslanec dr. Stojan.

Medgorje. (Zopet pogreb.) Dne 26. dec. zvečer je umrl bivši vojak 7. pešpolka Franc Pogorivčnik, 86 let star. Živel je v revnih razmerah ter bil 10 tednov vdovec brez otrok. Bil je 11 let vojak in nikoli kaznovan, l. 1859. pa v Italiji. Umrl je nepričakovano, sicer pa pripravljen. N. p. v m.!

Kotmaravas. (Pogreb vojaka.) Dne 2. t. m. smo pokopali vojaka Andrevečevega sina v Št. Kandolfu. Umrl je na Dunaju in so ga prepeljali v domovino. Pogreba se je udeležila velika množica ljudstva ob spremstvu štirih duhovnikov. Domači g. župnik so imeli ginljiv nagrobni govor. Potrti Andrevečevi rodbini naše sožalje!

Kako Anglež sovraži Grke.

Neki avstro-ogrski podmorski čoln je dne 4. decembra v Sredozemskem morju vjel na grškemu parniku „Spetsai“ dva oficirja, ki sta prihajala iz Aten. Prej sta vrgla v morje vrečo listin, ki pa jo je podmorski čoln vlovil iz vode. Bila so uradna poročila angleškega poslaništva v Atenah in zasebna pisma članov angleškega mornariškega odposlanstva na Grškem in poslaniškega osobja na svoje domače in prijatelje na Angleškem. Naša vlada je objavila nekaj teh pisem. Tako se glasi iz pisma nekega uradnika angleškega zunanje urada v Solunu od 25. novembra 1915:

„V sentimentalni naravi Angležev je, da govorimo o Bolgariji, kakor da bi bila padla v hrbet Srbiji. Dejstvo pa je, da je postala bolgarska mobilizacija vsled tega potrebna, da so bile tri srbske divizije ob bolgarski meji koncentrirane. Vsi smo Srbiji odločno in ponovno povedali, kaj da se bo zgodilo, če ne odneha, in zdaj pač vi-

dimo to, kar smo prerokovali. Zato imam s Srbijo zelo malo usmiljenja, pač pa z Bolgarijo, ki je morala še enkrat prelivati svojo kri, da je dobila to, kar je bila že v krvavi vojski l. 1912. pridobila. Naj bo že kakorkoli, to sočutje moramo zaenkrat vtekniti v žep. Politika zaveznikov bo opravičena po uspehih. Če zmagamo in poženemo Bolgare iz Macedonije, bo zmagala moč, gotovo pa ne pravica.

Bolgarije nismo obvarovali nevtralne. To bi bili lahko dosegli z močno akcijo v Nišu in za to nevtraliteto bi bili lahko plačali veliko ceno. Kakor stojijo reči sedaj, se zdi, da bomo balkanske države drugo za drugo pahnili v pogubo.

Ti morda misliš, da bo stopila Grška na našo stran. Jaz o tem zelo dvomim in bi bil iznenaden, če bi se nasprotno zgodilo. Če pridem v daljni bodočnosti enkrat domov, ti bom vse to razložil. Če bi poznal ljudi, ki oskrbujejo tukaj časninarska poročila in bi vedel, kako velika je njihova nevednost, bi časnikom sploh nič več ne verjel.

Iz pisma tajnika angleškega poslaništva v Atenah z dne 28. novembra 1915:

„Po moji sodbi bi bilo najbolje, da bi pregnali kralja z njegovega prestola in proglasili Venizela za predsednika helenske republike. Zdi pa se, da se takih ostrih ukrepov vsakdo boji. Po nesreči je kralj pri večini armade zelo priljubljen.“

Iz pisma nekega člana angleškega mornariškega odposlanstva v Atenah z dne 2. dec. 1915:

„Prepričan sem, da ljudstvo in kralj sam narejeni pogrešek sedaj uvidevajo. Pa on (kralj) je tako samoglava stvar, da ostaja trdovraten. Moje prepričanje je, da bi po tej vojni ničesar takega kakor kralji ne smelo ostati. Ti so vojno in vse gorje povzročili in le oni sami...“ (Tako govori kraljev angleški mornariški častnik! Op. ur.)

Iz pisma tajnika angleškega poslaništva v Atenah z dne 2. decembra 1915:

„Upam, da se bodo doma kmalu odločili, ali se naj nadaljuje solunska ekspedicija ali ne in da se bodo odločili za prvo. Grki se na vse kriplje trudijo, da bi nas pregovorili, da opustimo ekspedicijo. Po moji sodbi je zelo važno, da Solun trdno zasedemo in ga čez zimo branimo, tudi če se ne misli na kako veliko ekspedicijo. To bi vezalo sovražne moči, da bi jih ne mogli pošiljati na druga bojišča. Grki se Nemcev preveč bojijo, da bi se upali braniti svojo domovino. Pravijo, da bodo mirno gledali in pustili sovražnika v deželo, če hočemo za vsako ceno ostati tu. Oni so najgrši kužki, ki si jih je mogoče misliti, vse kar moremo storiti je, da jim napravimo več strahu, kakor ga imajo pred Nemci. V ta namen imamo močno mornarico, ki čaka pri Melos in je pripravljena, da v slučaju potrebe demonstrira.“

Migreno in glavobol odpravimo hitro s Fellerjevimi blagodišečim, bolečine tolažečim rastlinskimi esenčnim fluidom z zn. „Elsa-fluid“. 12 steklenic veljajo franko samo 6 kron. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Migrenski žrebliček zoper glavobol kot priloga za 1 krono je poceni in dober. (ea)

Pisma iz ruskega ujetništva.

Ivan Fugger iz Št. Jakoba v Rožu, ki je že od septembra 1914 v ruskem ujetništvu, piše svojemu bratu iz Razdolnaje pri Vladivostoku v Sibiriji: „Ljubi brat! Srčno Te pozdravljam in Ti naznanjam, da sem Ti že nešteto krat pisal in da pričakujem dannadan težje katero pismo od Tebe. A eno mučno leto je že minulo in pisma od Tebe še ni... Naznanjam Ti, da sem tukaj pri pevskem društvu. Uči nas nek Celovčan. Drugih novic Ti ne smem pisati. Jaz zmiraj žalujem in imam težko srce in si dostikrat mislim, ko bi le več ne bil. Ujet sem bil na potu v lacaret, dobil sem namreč strel v levo nogo. Hvala Bogu, ude imam zdaj vse zdrave, a bolan sem bil dolgo. Piši mi vendar enkrat, kako Vam kaj gre. Srčne pozdrave Ti pošilja iz daljnjih krajev Tvoj Ivan.“

Drugo pismo: „Pisal sem Ti že nešteto krat, vendar danes 11./10. 1915 prvo Tvojo dopisnico z

neizrečenim veseljem prejel. Očetu tudi zmiraj pišem, od njih sem prejel tudi prvo pismo in so mi poslali enkrat 20 in drugič 50 kron, tega jim ne bom zabil, dokler me ne zakrije črna zemlja. Saj Ti tudi ne morem popisati, v kakšnih potrebah da sem bil; kar sem pri sebi imel, sem moral prodati, uro, ki me je stala 64 kron, sem moral tudi prodati in ploh vse, kar sem imel, da sem si vsaj za silo pomagal, ko sem bil tako dolgo bolan. Hvala Bogu, da sem se še tako ozdravil, posebno me veseli slišati, da ste tudi Vi vsi pri najboljšem zdravju. Pišeš mi, da mi boš 50 kron poslal. Hvala! Za enkrat ne potrebujem, ker imam še nekaj drobiža. Te dopisnice, ki mi jih pišeš Ti od Rdečega križa, so nam prepovedali pisati. Srčno Te pozdravljam, kakor tudi vse znance. Kaj pa brat in bratranec Jožef? Z Bogom in na svidenje? Tvoj zvesti brat Ivan.“

Njegov brat mu je že 24krat pisal, a kakor se vidi, je prejel od njega šele eno dopisnico.

Vošene sveče, vošeni svitki za Svečnico, stearine sveče, oglje za kadilnice, stenj in olje za večno luč in kadilo priporoča trg. sveč Siebert, Celovec, Stauderhaus. **Petrolejske svetilnice**, nadomestilo za večno luč, po K 1'80, so zopet naprodaj.

Nova osvajanja od hiše do hiše si napravljiva tvrdka Grolich s svojo tvarino za domačo pijačo, ki velja po povzetju samo K 4'50 ter zadostuje za 100 litrov najraznorožnejše domače pijače. Dobiva se pri Janezu Grolichu, Engel-drogerija, Brno št. 638 (Moravsko).

Bolj priletna gospodinja z dobrimi spričevali **išče službe** v župnišču na deželi. Gre tudi v drugo hišo. Naslov pove g. Šarnagel v Št. Petru št. 9 pri Celovcu.

Dr. Richterjev **Sidro-Liniment**. Capsici compos., nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller, je mnogo preizkušeno domače sredstvo, ki se kot bolečine oblažajoče mazilo pri protinu, revmatizmu, prehlajenju, mrtvoudu, bolesti v kolku in križu itd. tisočkrat z najboljšim uspehom rabi. Velika razširjenost sredstva Sidro-Liniment je najboljši dokaz izvrstnosti tega pripravka, ki ne sme manjkati v nobeni hiši. Priporoča se posebno takim ljudem, ki so mnogo na prostem ter izpostavljeni raznim vremenskim izpremembam in prehlajenju, na pr. vojakom, gospodarjem, gozdarjem, lovcem, kmetovalcem, ribičem, rudarjem, mornarjem, izseljencem itd., tako tudi turistom pred in po napornim turam in sploh vsem potovalcem, ker jim hitro in zanesljivo pomaga. Za vojake na bojišču je Sidro-Liniment. neobhodno potrebno (se pošlje v priročnem vojnopoštnem pismu). — Dobiva se v lekarnah ali direktno v dr. Richterja lekarni „Pri zlatem levu“, Praga, I., Elizabetna cesta 5. — Dnevno razpošiljanje.

Na prodaj

je **manjše posestvo** v celovski okolici s skoraj novimi poslopji, v katerih se nahaja tudi **gostilna**, pod zelo ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila daje

Hranilnica in posojilnica v Velikovcu.

100 litrov domače pijače!

osvežuje in gasi žejo, vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: Ananas, jabolka, grenadine, maline, muškatne hruške, pomaranče, dišeča perla, višnje. Ponesreči se nikdar. Te domače pijače se poleti zauživajo lahko ohlajene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 4'50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dam eno porcijo zastoj. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživlja in ga ne opoiji in njegovi delavni moči ne škoduje.

Janez Grolich,
Engel-drogerija v Brnu št. 638, Moravsko.

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

43. c. kr. državna loterija

za zasebne dobrodelne namene tustranske državne polovice.

Ta denarna loterija

ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron.

Žrebanje se vrši javno na Dunaju dne 10. febr. 1916.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 5, pri kr. ogr. loterij. dohod. ravnateljstvu v Budapešti, IX., glavni colninski urad, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. glavnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

500 kron!

Vam plačam, če Vaših **kurjih oces, bradavio, trde kože** ne odstrani Ría balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino vred. Cena lončku z zajamčujočim pismom K 1.—, 3 lončki K 2'50, 6 lončkov K 4'50. **Kemeny, Kaschau** (Kassa), I., poštni predal 12/8, Ogrsko.

Učenca

z dobro dokončano ljudsko šolo, slovenskega in nemškega jezika zmožen, sprejme takoj

Vid Mory, trgovec, **Pliberk** (Bleiburg).

Podpisani naznanjajo vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je častiti gospod

Anton Stres

nadučitelj v p.

po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 74. letu svoje starosti, v torek 28. decembra 1915, ob 5. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspal.

Truplo blagega pokojnika pokopalo se je v četrtek, dne 30. decembra, na pokopališču fare Št. Jurij ob južni železnici, ob 8. uri zjutraj. Svete maše zadušnice opravile so se v farni cerkvi šentjurski dne 30. decembra 1915.

Blagega pokojnika priporočajo podpisani v prijazen spomin in pobožno molitev.

Marija Stres
soproga.

Elizabeta Stres
hči.

Ferdinand Stres
nadučitelj,

Anton Stres
župnik,
sinova.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.